

A 2522

Kirjutanud
H. Weizenberg.

Õnn ja õõ.

Näitemäng lauludega 4 vaatuses.

Bind 20 kop.

Turjewis.

Germann'i trükitöia trükk ja lulu.

1901.

Hermann'i trükikoja raamatukauplusest

juurel hulgal ja ühistult on saada:

	Kop.
Anna Saawa luletused	20
Anna Saawa luletused kuldvõites 2 jagu.	1.20
Annalaue ja ülo. Jutt Eesti muistest ajast. Põnew ajalooline jutustus. K. A. Hermann	10
Ameti poolest kofilane. Ed. Wilbe	20
Armastuse keeled. H. Prants	20
Aleksander Läte segatoovid I. anne	40
Boeride lipu all	35

Eesti kirjanduse ajalugu. Dr. Hermann.

Kõidetud. 2.50

Esimene Läänemaa laulupidu laulud. Miina Hermann	35
Eesti keele Lauke õpetus. Dr. K. A. Hermann	40
Eesti kodu. W. Reiman	10
Eesti piibli ümberpanemise lugu. Meie Piibli 150-aastase juubeli mälestuseks kirjutatud W. Rei- man, Kolga-Jaani õpetaja. Teine trükk	20
Fridtjof Nanseni reisijuhitudised Põhja-Jäämere jää ja pimeduses. M. Neumann. I. ja III. 20 kop., II.	30
Jhnuud. Moiseeri naljamäng neljas järgus. P. Toom. Jaani õõ. A. Kalluvald	20
Jlu hääled. Kooli, kiriku, kodu ja pidu noodi-raamat. Dr. K. A. Hermann	10
Juula. J. Bärn'i jutt noorele rahvale ja teised õpet- litud ja lõbusad lugemised	30
Jlma süüta. W. Warad'i järele P. Grünfeldt	20
Krimmi öied. G. Kalmusaar. I. II.	05
Kuda peame laulma? K. Kuhlbusch	30
Koka-raamat 1831 õpetusega. Jaan Koor. Kõvasti poogitud.	10
Kibuvitsa öied. Teine anne. Luletanud Elise Ann. Külmale maale. Kirjutatud Ed. Wilbe	1.00
Kodumaa marjad. J. E. Kottaalia	20
Kodumaa kalad. J. E. Kottaalia	30
Kodulaste raamat. J. Bergmann.	1.50
Külaleib. Õpetlitud lugemised vanast ja uuest ajast. H. Prants.	1.00
Kirikute raamat. Rahwa jutud kirkute ehitamisest. M. J. Eifen	20
	10

A 2522

P. 2633/28

Önn ja föö.

Näitemäng lauludega neljas waatuses.

Önn lõbudes on küll ehl saadam
Kuid aina tegudes on tema jäädam

Kirjutatud

A. Weizenberg.

Jurjewis — Tartus.

Hermann'i trükikoja trükk ja kulu.
1901.

Дозволено цензурою Юрьевъ 15 августа 1901 года.

64190

Osaliſed.

Hindrik Hansupoeg, ritas päristohta omanit.
 Ann, tema naene.
 Miina, nende tütar.
 Hans, Miina poeg.
 Saan, nende sulane.
 Krõõt, nende tüdruk.
 Prits Hindson (kadafajaks)
 Türi, Hansupoja moonamees.
 Kadri, tema naene.
 Gewa, nende tütar.
 Madis, hää naaber.
 Wallawane.
 Ohtumees ja siis weel kaastegela' jeb, lauljad ja seltsilised.

Esimene waatus Hindrik Hansupoja majas (wõi aias).
 Teine waatus Türi majakeses. Kolmas waatus jälle Hindriku majas. Neljas waatus sesjamas mo'jas, kus aga nüüd juba Türi peremeheks on.

Esimene waatus.

Hindrik Hansupoja elumajas.

Esimene etendus.

Hindrik, Ann, Miina, Prits ning lauljad.

A. B.

Allegretto.

Edm. R. M. S.

1. Mei-e Mih-kel mul-lu ju-ba pi-di kos-ja
 2. U-le-mul-lu Mih-kel muidu o-leks saa-nud
 3. Mi-tu aas-tat en-ne se-da Mih-kel it-ka
 4. Nõnda'p siis needa-jad läh'wad, hal-la-kas ju
 5. Mih-kel, Mih-kel, mi-na u-sun, pei-uks jääb ja

mi-ne-ma, pi-di kos-ja mi-ne-
 joo-ne-le, o-leks saa-nud joo-ne-
 õn-ne-tus, Mih-kel it-ka õn-ne-
 Mih-li pää, hal-la-kas ju Mih-li
 i-ga-west', pei-uks jääb ja i-ga-

ma, a - ga 'pol-nud pruun-ti tea-da,
le; a - ga a - jad o - lid kal-lid,—
tus: Mil-lal saan ei saa-nud wal-mis,
pää, S - ga talw ta kos-ja e - hib;
west'; i - al - gi ei too ja ko - ju

mis ta pi - di te - ge - ma, mis ta pi - di,
a - fi jäi siis poo-le - li, a - fi jäi siis
mil-lal mui-du ä - par-dus, mil-lal mui-du
nõuu ei i - al kor-da läe, nõuu ei i - al
en - dal kal - list kaa-sa - fest, en - dal kal-list

mis ta pi - di te - ge - ma, mis ta pi - di
a - fi jäi siis poo-le - li, a - fi jäi siis
Mil-lal mui-du ä - par-dus, mil-lal mui-du
nõuu ei i - al kor-da läe, nõuu ei i - al
en - dal kal - list kaa-sa - fest, en - dal kal-list

mis ta pi - di te - ge - ma?
a - fi jäi siis poo-le - li.
mil-lal mui-du ä - par - dus.
nõuu ei i - al kor-da läe.
en - dal kal - list kaa-sa - fest. N. Haawa.

(Vastu lõpul naerivad kõik ha ha ha ha, ja hüüavad:
Rumal Miskel, ei osta omale pruuti kosida.)

Brits (võtab Miina ümbert kinni ja ütleb):
Miina aga jeda küll mõistma! (Kõik lastutavad kasi ja
hüüavad) Hurra!

(Hindrik ning Ann, kes tõrval istudes oma keskel näi-
wad rääkivat, alustavad rõõmu noorte inimeste upjatusest
ning püüavad ühustades näpunäitamise varal üksteise tähele-
panemist oma terava maimuga tätre pääle juhtida.)

Gewa astub sisse ja tööb Miinale ta tellitud tööd, mõ-
ned naesterahva riided ja pitsid, ühe kornikejega kaaja. Ta
tervitab weidi kummardades ja ligineb siis Miinale.)

Teine etendus.

Gewa ja endised.

Gewa: Miina, ole lahke ja waata, kas ma siin
oma tööga sinu rahulolemist ära olen teeninud.

(Miina vaatleb, ja teised tulevad ka Gewa töösid ja pit-
sids vaatlema ja neid pitsisid Miinale proovima.)

Esimene: Oh mis ilus!

Teine: Väga kena!

Brits: Ah wie üps!

(Kui teised jälle kaugemale läewad, jääwad Miina ning
Gewa üksi.)

Miina (nagu oma wahel Gewale): Kuule Gewa,
sina ei peaks minuga ju ometi nii väga lihtlabaselt
ümber käima ning ühtepuhku minu nime nimetama,
ja jedagi wõõriti. Minu nimi ei ole enam Miina,
waid Minna, sest jeda soorwib minu peidmees sää!,
herr Hindson.

Gewa (ühestades kaunis kõwasti): See kadaka
saks sää!, sinu peidmees!?

Miina (wisab Gewale pitsidega wastu silmi):
Aha! Sina julged minu peigmeest teotada!?

(Kõik astuwad nüüd Gewa kallale, ta Miina wanemad
liginewad sinna poole. Gewa käest rebitakse ta korn ära, ta
wisatakse wälja ja pillutakse ta tööd temale tagajärele. Nüüd
astub Jaan, kes hiljem oli sisse tulnud ja jeda tegu ju eemalt
oli waadelnud, ligemale.)

Kolmas etendus.

Jaan (oma peremehele): Auus peremees, miks
Teie sarnast tüli omas majas sallite, kus juures üks
waene tüdruk nõnda põlastusega wälja wisatakse, nagu
see siin nüüd sündis?

Hindrik: Kuula poissi, wõi sina, Jaan, tahad
siis mind tulla õpetama? Kas sina oled siis peremees
wõi mina? Kas seesama tüdruk ise ei andnud selle
ootamata tüli põhjust!

Jaan: Ei mitte nii, armas peremees, mina
olen Teie alandlik ning sõnakuuleline sulane, aga
selles tükis ei wõi mina Teiega ometi mitte ühes nõuus
olla. Gewa on auus tüdruk, ta ei ole kudagi jeda
lainu ning teotust ära teeninud, mis temale nüüd
siin osaks sai.

Hindrik: Ja ometi on tema süüdlane! Mõtke
ometi, tema julges jeda noort herrad sää!, minu tule-
wast wäimeest, kadakasakaks nimetada!

Jaan: Ah! nii seisawad asjad? No kui sel
mehelele siin majas midagi ütlemist peaks olema, siis
'pole ma enam Teie sulane. Sarnase kadakasaksa-
linna-hulguse pärast peaks auus tüdruk naeruwääri-
lises tehtud ning teotatud olema!?

Hindrik: Ruda ja julged jeda rääkida!?

Wälja!

(Kõik tormawad nüüd Jaani kallale.)

Jaan (hüüab aga oma rusikat ülesse tõstes): Kel-
lel oma elu armas on, see hoidtu ennast eemale! Mina
lähen ise wälja ja ei lasje ennast mitte sarnasel linna
wursedel wälja wisata. (Jaan läheb wälja.)

Meljas etendus.

Hindrik: Seda peaks minu majas ette tulema! (Ütleb siis lauljatele:) Lapsed, Teie võite nüüd minna, jällenägemiseni (siis kaanab emast Brits'i poole). Palun andeks, armas Brits, et minu sulane nii pööraselt find püüdis teotada!

Brits: Ei see wiga, ei see wiga kesti, mina olema harjunud rumalusena inimesena.

Ann (oma mehe poole): Waata, kui wiisakalt ta räägib (siis Britsu poole pöörates.) See on ju wäga ilus sinust, armas Brits, et sa jarnastest toorusest midagi wälja ei tee. Jaan on nüüd kord säärane Gesti Mats, kelles peenemad korned puuduvad.

Brits: Armas Swee germama, ära karda minule midagi. Toorust ei woorust mul ei olema, aga mu soontes tufsuma Deits Blut. Teie jeltstis ma ei pelgama Gesti Matsi si sugugi. Nad olema ju nii hulluna, et ei lähema ukse otsima kui tahama wälja minna ilma waatama, waid tormama otseteel. peaga seinast läbi teisele poole wälja. Saab siis pea märjaks, siis sadama wihma, kui mitte, siis olema hea ilm.

Ann: Aga, armas Brits, ega sina ometi ei mõtle, et kõik eestlased nii hullumalad on?

Brits: Seda mitte, ei kangeltsi, Swee germama olete Teie ju head inimesed, ning kõige pealt Teie Tohter Minna, kellega mina wististi õnnelik saama olema. (Wõtab Miina ümbert kinni.) Minu wanema olema ka Gesti laseks olnud, aga minu soones olema wist Deits Blunt. Ma olema ju Peterburis elamas olnud, ja Riias ning Wõrusgi käinud ja olema ilmas palju näinud ja kõik kunstid ära teinud. Nüüd ma olema meie Uniwर्सiiteedi liinan kõigesuurema kaupmehe Wufanuhwi juures esimesena sellina.

Hindrik: Ja Brits, sa oled küll wist palju näind ning õppinud, aga sinu maakeel ei taha mulle

sugugi meeldida, see läheb sinul just kui tarkude pääl edasi.

Ann: Oh Hindrik, mis fina nüüd nii räägib, eks meie harjune ning üksteisest õpi!

Brits: Ja Swee gerpapa, sinul õigus olema, ja siisgi olema asjal ka tõine külg, sest aig kõik asjad muutuma. Kui Teist kedagi nii palju nädalisi, kuusi ning aastasi dgi linnas wiibima kui mina, päälegi linnades, kus kõik keeled; Budapifid, Boerifitid, Kinesi ning Japumeesi keeled räägitakse, siis Teil ei olema maa keelest enam haisugi järele jäänud. Ja teiseks, ei woima Gesti keelt mitte wana wiisi edasi rääkima, sest ta ei olema sugugi õige, teda pidama täiendama ning ilus-tama, ehk muidu ta kaduma õige pea ilmast wälja.

Miina: Aga Brits, see ei näita minule ometi mitte meeldiwat, siis on ju linnades just kui Pabeli torni ehitamise ajal kõik keeled läbi segi. Kas meie Gesti keel teiste keelse kohta siis wististi nii waene ning jant peaks olema?

Brits: Ei sugugi, Minnakene, aga siisgi Deits klingima parem. Sellest saad sa siis paremini aru, kui meie Surjewis oleme, sääl õppima sa pea keele ära ja siis woime meie mõlemad Deits prechen.

Miina: Sääl ometi ka maakeelt räägitakse?

Brits: Ja muidugi, nii palju kui fina seda soowima, aga mina seda küll nii wäga ei soowima, sest kõik prostoi inimesed konelema maakeelt ning peenemad faksad prechen üksnes Deits.

Miina: Kes need prostoi inimesed siis on?

Brits: Oi Minnakene, fina unustama ju ära, kas Jaan ei olnud küll prostoi mind wastu?

Miina: Ja, Jaan oli küll jäme sinu wastu (See siis ongi wist prostoi?).

Brits: Ja siis, Gesti nimes ja sõnad kudas nad klingima: Mats ja miits, piitt ja patt. Wüch! das klistema ja wirichterlich! Waata, mu kallike, kas Minna ei klingima mitte parema kui Miina?

Miina: See wõib küll olla, mina sellest aga veel juurt aru ei saa.

Prits: Kuulge Sweegerelsterid! Kas Teie ei woiks omast nimest ka ehk midagi ilusat wälja tegema? Kas Hansuson ei olema palju ilusam kui Hansupoeg? Ka minu wanemate nimi oli Hindupoeg, aga ma panin nime lõpuks poja asemele saksa soonu — ning waata Hindson, ning sellega saksanimi, oligi walmis.

Kõik ilma parandused olema ju wäga aegapidi edasi läind.

Ann: Ei jeda ilmaparandust ma küll ei soowiks. Meile wanadele inimestele on meie wanemate nimi hää küll, aga minu tütre nimi muutub ju muidugi kui ta sinu naeseks saab.

Prits: Ja muidugi proua Hindson! sellest olema minule küll. (Ta wõtab Miina ümbert kinni, kõit rõõmustawad.)

Miina: Kas linnas ka nii ilus on, kui meil siin maal?

Prits: Oi Minnakene, jääb olema meie kõi taewas. Sääb pole mitte enam tõprid, elajaid ega figu, waid üksnes inimesi. Iga uulitsa nurga pääl istuma jääb saianane, saiakorw nina all, kust igaiüks wõib fringlid ning kõikfugu saiasid wotta ning süüa, nii palju kui kõht wastu wõtab.

Miina: Aga looduse iludus maal on ju ka midagi wäärt.

Prits: Ja muidugi olema loodus ilus, jeda ma inestama siin iga päewi. Eila käisin ma patseerimas ja nägemas, kus sead porise wee sees suplema ja omale muda ülepää ajama kui hullud, mis mind inimestama panema. Kuldsed päikese kiired tegema selle pilbi veel isearalikult ilusas ja minus ärkas üks imelik isearalik liigutaw, mälestuse tundmus ja mina mõtlema, „Siin olema mina ju just kui kodus.“

Miina: Kas Siin jääb ligidal jões ka meie anesid ning partsid ei waadeldud?

Prits: Ei, neid ma ei näinud.

Miina: No Prits, siis läheme nüüd, ma tahan sinule meie looduse iludust näidata.

Prits: Ja muidugi, aga lubama, et ma enne wanematele „Adjö“ ütlen. (Käänab enda wanemate poole). Teie lubama ju, armjad wanemad, et ma Teie tütrega patseerima lähen?

Ann: Ja muidugi, meil on ju sinu wastu täis usaldus.

(Prits ja Miina lähewad).

Viies esendus.

Ann: Waata Hindrik, kui wiisakas ja hää see Prits on.

Hindrik: Wõib olla, et tal oma jagu wiisakust ja hääduft ka on, mina aga ei wõi küll sugugi rõõmu tunda, et ma oma tütre ühe tundmata mehele olen lubanud.

Ann: Aga, Hindrik, mis siin juures woiks siis karta ning meie tütre õnne kohta kahtlust olla?

(Eisje astub Madis).

Kuues esendus.

Madis: Armjad naabrid, mis Teie siin nii palju karta ning tüli teete, mis Teie majas seni mitte sugugi pole ette tulnud.

Hindrik: Ka sinu kõrwu on see siis ulatunud, armas naaber. Rahjaks on siin küll weidi tülitsust ette tulnud, kus juures küll üksnes minu julane Jaan süüdi on, kes ka tänapäewast minu teenistusest lahti peab olema, sest ta on minu tütre peidmest kadakasakaks sõimanud.

Teine waatus.

Pühapäewa hommitul Jüri elumajakases, tema sünnipäewal.

Esimene etendus.

Jüri Kadri.

Kadri (teeb afna luugitseb lahti, kust hommitune walguis sisse paistab, ja siis kääneb enda oma abikaasa poole): Täna on ju sinu sünnipäew Jüri, soowin siis sinule õige hääd õnne sinu sünnipäewaks ning uueks eluaastaks. Jumal andku, et sinul sel aastal ju korda läheks ise omale kohkest saada nõnda, et meie ju teiste teenistusest lahti wõiksime saada.

Jüri: Ma tänan sind armas naene. Ilus see küll oleks, kui Sinu soowid täide lähetsiwad, sest sedasama soowiksin ka mina, ning üleüldse sinu pärast. Aga kui see siisgi weel ei peaks korda minema, siis wõime ju ometi weel weidi oodata. „Aga pidi asjad käiwad.“

Waata kui ilus päew täna algab, ja just pühapäewal juhtus seekord minu sünnipäew, kus meie tööst priid wõime olla, kas ma ei ole õnnelaps? (Kusgil ees toas wõi wäljas kõlab laulu hää sünnipäewa-lapse auuks.)

Laul segakoorile.

A. B.

Moderato.

Idn. R. A. G.

Mu sü - da - mes on pii - - - ha - päew, on
Ei siit maa - il - ma kää - - - ra hirm - kää!

Mu ju - mal on mu lä - - - he - dal, ta
Kui e - lu rist liig ras - taks läeb, siis

wait - ne rõõm ja ra - - - hu.
et - fi - ta - ma ma - - - - - hu.

õi - get teed mull' näi - - - tab.
it - ta jäl - le ai - - - tab.

f (torrates *p*) II.

Mu ju - mal on mu lä - he - dal :
Ma o - len te - ma war - ju

Ma kau - gel tae - wast lah - ti näen.
Oh kui ju üks - kord sin - na

f *mf*

kui laps, kes i - ja sü - - - les, kui
all,

saan: Küll võib see õn - nis ol - - - la, küll

laps, kes i - - - ja sü - - - les.

voib see õn - nis ol - - - la?

Anna Saawa.

Teine etendus.

(Paulu lõpul astuvad Gewa ning lauljad sisse, Gewal lilled käes, kellega ta oma ijale õnne soovib.)

Gewa: Hake, soovin, et sinu õnn sel aastal nii õitseks, kui loodus ise, kes nüüd suve ehtes hülgab, mida ka need lilledesed siin tõendavad. (Annab lilled ijale.)

Hindrik: Ma tänan sind, mu armas laps, sinu ilusa soovi eest. On ju meie õnn meile kõigile kolmele ühine, mis ühele hää, see teisele armas. (Annab lilled Kadriale). Kadri, sina võid need võtta. Mina lilledest huurt lugu ei pea, aga see laul oli minule väga liigutav, ja ma tänan Teid kõigest südamest. Ka mina võin seda nüüd ütelda: „Mu südames on pühapäev, on vaikne rõõm ning rahu.“ „Meie kõik soovime õige hääd õnne,“ hüüavad lauljad ning lähewad ära. Aga Saan, kes lauljatega ühes oli, jääb sinna. Ka Kadri ning Gewa lähewad wäija).

Kolmas etendus.

Jüri, Saan ning Kadri.

Jüri: No Saan, siis oled sina ka meie poole jõudnud, et sa küll enam meie ligidal ei ela. On ju kaua aega sellest mööda, kui siit meie talust ära läksid.

Saan: Kolm üks pool aastat.

Jüri: Kolm üks pool aastat! Ja nii need ajad ning asjad lähewad. Olime ju ikka hääd naabrid. Rahju et siit meie talust ära läksite.

Saan: Ja kahju küll, sest ma ei armasta mitte kohašid wahetada, aga siisgi, et see nüüd nii pidi minema, ei wõi ma oma kohta seda mitte kahjatseda, sest mina olen oma kohaga väga rahul, ka saan mina jäl rohkem palka. Aga väga kahju, et minu endisel

peremehel Hindrikul ise asi õige pahasti pidawat minema.

Jüri: Ja temal läheb küll pahasti, ning see on tõesti kahjatsemise väärt. Kõik seda õnnetust on tema linnaelu armastamine ning tema tütremees temale kaela saatnud.

Ja an: Seda ma arvasin ju siis, kui ma temast lahtusin, et see pagana kadakasjaks neid õnnetusesse saab widama.

Jüri: Ja seda ta on ka teinud, sest kõige päält oli feesama linna hulguš nende õnnetuse põhjuseks, sellest nad omal ajal nii suurt lugu pidasivad. Kõik oma wara on ta oma tütre ning tütremehe päale ära kulutanud, nii et tema päriskoht enam tema omaks ei wõi jääda, waid pea haamri alla langeb. Ka waremalt ei edenenud tema ettevõtet mitte wäga hästi, sest tema 'polnud mitte töö armastaja.

Ja an: No, tööd küll wiist keegi juurelt ei wõi armastada.

Jüri: Ja siisgi wõib inimene üksnes töö ning tegewuse waral õnne ning lõbu leida, mis laisklejatele ning lõbu tagaajajatele ilmasgi ofaks ei wõi saada. Ka sina wiist armastad tööd, et ja küll ise seda tahad salata?

Ja an: Mõnikord küll ehk wõib töö minule armas olla, näit. kui peremees on hääs tujus, ja mina ka, siis on mõnikord küll õige lust tööd teha, aga tõe poolest on minul siisgi ifka parem meel, kui ma hobuse adra eest lahti wõtan, kui siis, kui ma ta adra ette panen.

Jüri: Jah, seda ma usun, nõuab ju ka loodus oma õigust, sest kui inimene wäsinud on, siis ta igatseb ka puhkust. Ka ei wõi teise teenistus ilmasgi nii armas ning lõbus olla, kui ise peremees olla ning oma tööd edendada. Aga siisgi, on peremees hää, ja ei tee oma julasele ül'kohut, siis wõib ka teise tööd häämeelega edendada ning sääl juures ka oma jagu

lõbugi leida, nagu ja ju ise ütled: „On peremees hääs tujus, siis oleb ka sina hääs tujus.“

Ja an: On aga peremees paha, siis wõib sulase elu küll ehk wäga wilets olla.

Jüri: Ka seda tuleb siin patuses ilmas küllalt ette, sest inimesed ei ole inglid, ning nad ei ole mitte ifka ilma tujudeta, aga siis on ju ka igaihel tee lahti edasi püüda ning tööstada, et ta ise peremehes wõiks saada. ning siis seda juurema häämeelega oma tegewust edendada,

Ja an: Ka seda olen mina mõelnud, ja ma soowitsin seda kõigepäält sinule, sest sina ning sinu omad armastawad tööd, ning siis, kui Teie oma kohal oleksite, jaoks töö Teile weel palju armsam olema. — Kas ja ei wõiks Hindriku kohta omale omandada, mis nüüd ligemal ajal oksjoni wiisi ära pidawat müüdama?

Jüri: Kudas see wõib võimalik olla? Ma waatlaksin küll ju waremalt, enne kui ma siia moona-meheks tulin, ühte wäikest kohakest wõtta, sest minul oli ju weidi raha korjatud. Aga et jarnaft kohta mitte saadawal ei olnud, siis wõtsin, et mitte oma korjatud kopikaid ära kulutada, selle teenistuse. Et meie nüüd kõik, igaiüks oma moodi, töötame, siis oleme ka siin weidi juurde korjanud, siisgi 'pole jarnase koha päale mõeldagi, sest minul pole mitte enam kui umbes 1000 rubla, kuna see koht ju vähemalt 4000 rubla maksma pidawat.

Ja an: Aga kui Sina poole sellest summaſt, 2000 rubl. wõiksid ära maksta, siis ehk wõiksid küll katjuda seda kohta wõtta, sest selle hää koha pääl, teie hoolsa tegewuse tõttu wõiks Sinul küll ehk võimalik olla pea omad wõlad ära maksta.

Jüri: Ja muidugi, siis küll wõiks wõtta, sest see koht on hää. Aga kes minule usaldab see 1000 rubl. lainata? Ja siis oleks weel vähemalt 500 rubl. tarwis, et ainulifud asjad soetada ning nii, et siis siin talukohaniku elu wõiks algada.

Jaan: Just nii suur on minu raha warandus 1500 rbl. Seda olen ma osalt omalt isalt pärimud ning ka osalt oma teenistusest sinna juurde korjanud ning lisanud. Võta see summa oma, osta Hindriku koht ära, ja mina tulen sinu juurde sulaseks.

Jüri: Imelik inime, Sina tahad juurema summa maja eest wälja maksta ja siisgi minu sulaseks jääda! Just ümberpöördukt, peaksin ma siis sinu sulaseks saama.

Jaan: Ei mitte nii, sina oled wanem ning on sinul siis eesõigus peremeheks saada. Ei peaks meie mitte kofku sündima, noh siis lähen mina, ning sinul ei saaks mitte liig raske olema minu oma aegapidi wälja maksta ning ikka oma koha peremeheks jääda. Võta minu pakkumine wastu ja anna minule oma käpp!

Jüri: Eäh! (Nad lõowad täed kofku.) See jäägu siisgi esiteks meie oma wahese, sest wõib ju olla, et üks rahamees tuleb, kes terve summa otsekohe wälja makfab, siis saaks temal muidugi eesõigus olema.

Jaan: Siis muidugi pole jäl midagi parata, aga meie tahame ometi jäl juures olla, kui see maja peaks müüdnud saama. Ehk wõime ometi oma nõuu korda saata.

Jüri: Ja muidugi. Mina ei saa puuduma, ja mis wõimalik, püüame teha.

Jaan: Siis Sumalaga, wana hää naabrimees.

Jüri: Sumalaga. (Jaan läheb ära, ja pea selle järele astuwad sisse Kadri ja Gewa.)

Aeljas etendus.

Jüri, Kadri ning Gewa.

Jüri. Kus Teie aga ümber hulgute, just nüüd, kui meil nii kena wõõras oli?

Kadri: Ma nägin ju, et Jaan sinuga nagu soowis rääkida, ning läksin just selle pärast Gewaga nurmele weidi jalutama, arwates, et meesterahwal oma wahel midagi rääkida on.

Jüri: Ja see oli sinust ka hää, sest meil oli mõndagi rääkida. Üks imelik mees see Jaan, ta oli minu wastu täna väga lahke. Mõttele ometi, ta tahab minule oma rahawaranduse, 1500 rubla anda selle soowiga, et mina Hindriku talu omale ära ostatsin

Kadri: Kõha ostmine on küll üks kallis asi, kellel see wõimalik on, aga teise rahaga kohta omandada on ometi väga kardetaw asi ning väga ettevaatamise wääriline, üleüldse, kus meil ise ju weel väga weidi raha on. Wiimati saadab Jaan sind majast wälja, ehk sa langed haamri alla, nagu Hindrik nüüd.

Jüri: Seda pole meil Jaaniga wist karta, sest ma loodan, et meie oma wahel hästi ning ilma ühegi kohtu abita läbi saame ning oma asju ühisuses edendame, sest kõik ta lahkus, mis ta mind wastu awaldas, oli wistist otsekohene, ning tuli häält südamest.

Kadri: Üks kallis inimene! Kuda meil wõimalik peaks olema seda temale ära tasuda? (Paneb rätiku silma ette ning nutab.)

Gewa: Ema, sina tahtsid täna kiriku minna.

Kadri: Jah, nüüd on küll juba aeg, sest kelmine kell on ära lõõdnud. Jüri, kas sa tuled ka kiriku, sest Gewa jääb kodu ja walmistab meie midagi lõuna jõögiks walmis.

Jüri. Jah, siis wõime meie küll kiriku minna, kui Gewa siia jääb, sest üks peab ometi kodu jääma. (Nad lähewad.)

Viies etendus.

Gewa üffi.

Gewa: Rahju, et ma täna Jaaniga mitte üht sõnagi ei saanud rääkida. Ta ilmus küll teiste seltsi laulma, aga minuga ta ei rääkinud. Väga kahju, et ema mind ära kutsus, kui Jaan siin oli. Oh kui häämeelega ma temaga mõnda sõna räägiksin. (Ütse päale koputatakse. Gewa jahmatab weidi, siis astub Jaan.)

Kuues etendus.

Gewa ning Jaan.

Jaan: Kas ma sind ehk eksitasin, Gewa?

Gewa: Ei eksita, väga hää, et sa ometi tulid. Olid sa ju muidugi minu wastu täna nii väga külm. Nägin küll sind teistega, aga minuga ei rääkinud sa üht sõnakestgi.

Jaan: Kas tõesti sa võiksid uskuda, et ma sinu wastu külm olen? Kas sa arwad siis, et ma need tundmused, mis mul sinu wastu on, ka ju teistele tohtisin avaldada? Müüd oleme aga üksteise, rääkigu siis need roosi öied sinule minu armastusest (annab lille kimbu Gewale).

Gewa: Ah kui ilus! Anna andeks, Jaan, et ma rääkisin. — Ma teadsin ju — ma usun sind, ja selle pärast on ka minu armastus sinu wastu kaljufindel. (Nad kaelustavad üksteist, siis räägib Gewa edasi.) Jaan, see ehk ei ole sünnis, et meie minu wanemate selja taga oma armastust avaldame! Kas sa minu isale sellest midagi rääkisid?

Jaan: Ei rääkinud. Ma kardan, et sinu wanemad minu üle pahandavad ja sind minule ei lubagi.

Gewa: Armas Jaan, see ometi ei või võimalik olla. Oh oleks ja ise kuulnud, kui minu isa sinu

juurest lahtusest meie wastu rääkis, kus siis ema piisafilmi wastas: Üks kallid inimene, kudas meil võimalik võiks olla, temale seda usaldust tasuda!

Jaan: Seda parem, kui nende poolt meie armastuse wastu takistust ei peaks karta olema. Siis jäägu ta nendele saladuseks, kuni meie siis, parajal ajal, nendele oma armastust avaldame.

Gewa. Ja muidugi, seda meie teeme, sest ühe puhta armastuse warjul-hoidmine ei või ju patt olla, ning seda suurem saab siis minu wanemate rõõm olema, kui meie nendele oma armastust avaldame. Paremini ju igatahes tagasihoidlik olla ning siis ometi ka teistele rõõmu teha, kui nendele palju lubada ning pakkuda ja siisgi selleks weidi korda saata. (Nad kaelustavad weel kord, siis aga võtab Gewa Jaani kästi kinni ja jaadab ta ütse poole.) Müüd aga mine, armas Jaan!

Jaan: Siis sa tahad mind müüd wälja wiisata Gewa?

Gewa: Jah, just nii kui sina omal ajal mind Miina ning kadakasajal lastsid wälja wiisata.

Jaan: Ah nii — ma saan aru — aga minu wäljawisakajal on ometi õrnemad ning armsamad kaekehed minu wastu, kui nendel Sinu wastu olivad. (Annab käti). Siis jää terweks, Jumal kaitsku sind, Gewafene!

Gewa.: Jumalaga, Jaan.

Jaan läheb ära.

Seitsmes etendus.

Gewa üffi.

Gewa (Säeb lilled laua pääle ning kannab kärmesti ka mõned söögi-asjad ning anumas lauale): Müüd wõivad ka minu armsad wanemad tulla. Laud on kaetud, söök on walmis. Oh Jumal, kui mul ometi

forda peaks minema oma wanematele kuldagi wiisi rõõmu walmistada, on nad ju küll minu eest hoolt kandnud ning waewa näinud! (Jüri ning Kadri tulewad kirkust koju.)

Kaheksas etendus.

Jüri, Kadri ning Gewa.

Kadri: Oh kui ilus! Nii palju lillefid! Mis sinuga on juhtunud, laps? Sa punetad ju nagu roosi-õis.

Gewa. Ei midagi, emake, ole juhtunud. Mina ruttasin talitamisega — nii et mul weidi jõe on. Müüd aga palun lauda istuda ning jõõki wõtta, mis ma olen walmistanud.

Jüri: Siis aga laske jee tekk säält alla (Gesriide pääle näidates), sest kui meie jõõme, siis ei ole just mitte tarwis, et teised meid waatlewad.

Gesriie langeb.

Kolmas waatus.

Hindriku talus.

Gsimene etendus.

Hindrik ning Ann.

Hindrik (räägib esiteks nagu iseendaga): Mit abikaasa ei aima weel mitte, mis tänane päew meie peab tooma. Ta ei tea weel, et meie omandus enam meie oma ei ole, aga ma pean seda temale ju teadustama. (Läheb Anne juurde, kes ühte raamatut wõi albumi waatleb). Ann, sa tead ju ehk tänase päewa tähtsus?

Ann: Ei tea. Mis tähtsus tal siis wõib olla, ning mis ta meie uudist peaks tooma?

Hindrik: Ta ei too meie küll midagi, ta wõtab meilt aga kõik, mis meil on, sest täna müüakse kõik meie warandus oksjoni wiisi ära.

Ann (ehmatab): Mu Jumal, meie kraam peab oksjoni wiisi ära müündud saama! Mis meist siis saab?

Hindrik: Mis siis saab? Seda ehk teab üksnes Jumal, mina ei jaksja selles asjas midagi teada ega midagi mõelda. Kõik selle linnahulguse jüüd, kellel korda läks meie tiitart ära petta, ning kellest ka sinul nii juur lugupidamine oli. Ta on kõik meie waranduse häwitanud ning nõnda meie sandi-kepi walmistanud.

Ann: Oh kui hirmus, kui hale ning kare on meie saatus! Müüd peaks weel mina üksi jüüdlane olema? Kas sina ei olnud ka ju ise meie tiitre meheseminekuga nõuus?

Hindrik: Ka mina olin üks wilets ning rumal inimene, et ma paremate ning targemate inimeste nõuu hääks ei wõtnud. Kõige enam kahjatsemise wäärt on meie waene tütar, kes selle pagana kadakasajaja pärast pidi õnnetusesse sattuma. Tema on noor, ning on farnased ekfiarwamised temale enim andeksandmise wäärilised, farnaseft inimeseft lugu pidada, kes mitte püssi pauku wäärt ei ole, aga meie, tema wanemad, pidime ometi mõistlikumad olema.

Ann: Siisgi wõiksite nende kohta ehk weel loota. Olewat Brits ju jälle toha saanud, ning see peremees olewat tema wastu õige lahke, nii kui Miina minule oma wiimase kirja läbi teadustas. Wõib ometi olla, et wast nad meile weel toeks ning abiks wõiksiwad olla.

Hindrik: Nende abi ning toetamise pääle ma küll ilmasgi ei tohi loota. Kui nad aga ise endid wõiksiwad aidata ning toetada, siis oleks ka üks tänuwäärt asi. On ta ju minu waranduse läbi lõõnud ning ei ole tal fiit enam midagi loota ega saada.

Teine etendus.

Krõõt ja endised.

Krõõt: Üks naesterahwas oma lapsaga on eesttoas, kes Teiega soowib rääkida.

Hindrik (nagu iseendale): Kes see naesterahwas peaks olema? Wõib olla üks armupaluja. Meil ei ole aga isegi enam midagi. (Siis Krõõdale) Lase ta aga siisgi sisse tulla! (Krõõt läheb ja saadab Miina oma pojaga sisse. Hindrik ning Ann ehmatavad oma tüdrt nähes, kes weidi waestes riites. Ann langeb tooli pääle istufile.)

Kolmas etendus.

Miina, tema poeg, Ann ning Hindrik.

Miina (ruttab isa juurde, wõtab taft sinni ja palub): Jä! anna andeks! Wõta mind oma juurde, ja päästa mind seft linnaelust!

Hindrik: Armas laps, mul 'pole sinule midagi andeks anda, meie ise, sinu wanemad, oleme sind linna soowitanud ning sind õnnetusesse saatnud. (Miina silmab ema, ruttab tema juurde ja lasseb ennaft pool istufile pörandale ema kõrwale.)

Miina: Ema! Ka sina oled nii wäga maharufutud, mis siin on juhtunud? Kas mina olen kõigele selle õnnetusele põhjust andnud?

Ann: Mitte sina, mina, sinu ema olen süüdi, et sina uing meie kõik nüüd õnnetud inimesed oleme.

Miina: Aga ema! Kõik lootused 'pole ju weel nurja läinud. Ma olen harjunud tööd armastama, wõtke mind tagasi ja päästke mind sellest linnaelust. Ma tööstan nii palju kui mul jõudu on, ja kõik läheb jälle paremini. (Nad laelustawad.)

Ann: Minu armas, kahjatsemise wäärt laps, wiist on Sumal meid katsuma tulnud meie upsakuse ning ederuse pärast. Ka mina tööstaksin nüüd rõõmuga, kui ma sind weel õnnelikuks wõiksin teha, aga kõik näitab ju hilja olewat.

Neljäs etendus.

Krõõt ning esimesed.

Krõõt: Wallawanem ning kohtumees on tulnud. Rahwahulk ootab põnewuses oksjoni. (Kõik on ärewad. Ann langeb minestusesse.)

Hindrik: Õnnetu ema, veel õnnetum tütar!
(Eiis veel märkab ta tütrepoega ja võtab ta oma süle.)
Aga miks sina selleks peaks jüüdi olema, et ka sind
need ilma õnnetuseid ümber piiravad! (Ta juurub tütre-
poja oma rinna vastu. Eiis ütleb ta Kröödale): Mine, ma
tulen varsti. (Kadri toibub jälle, nad aitavad ta teise tuppa.
Kõik lähewad ära, Hindrik üksi. Eiis läheb ta ukse pääle ja
hüüab): Tulge aga, kõik on walmis.

(Eiise tuleb wallawanem, kohtumees ning mõned töömehed).

Viies etendus.

Kohtumees: Mis kraami on siin müümise
tarwis?

Hindrik: Küll ep wiist kõik, mis Teie näete,
eks Teie ise tea paremini. Kohtumees näitab töömeelele
mõned mööbli tükkid wälja kanda. Eiis waatleb ta kaste pilti,
ja käheb ka neid wälja kanda, mida nähes Hindrik kohtub.)

Hindrik: Üksnes neid palun ma omale jätta,
need on minu wanemate pildid.

Kohtumees (wiskab käega teistele ja ütleb):
Laske nad pääle jääda! (Müüd lähewad kõik ära, ja Hind-
rik jääb üksi. Wäljas kuulub oksjoni kära ning wälja-
pakkumist: *Kes pakub ena!* Esmalt — teiselt —
ning kolmandalt u. n. e. Hindrik kuulab, waatleb aga wahete
wahel oma wanemate piltisid.)

Seuues etendus.

Hindrik üksi.

Hindrik: Eht nad saawad jään ka ilma mi-
nuta läbi, sest minul 'pole jään enam midagi oman-
dada. Üksnes need kaks pilti on nüüd minu waran-
dus. Smelik on see ilma-elu. Snimesed koguwad

ning pillawad. Wanemad koguwad, ning lapsed pill-
wad, ja mina olen nende pillajate liiki langenud.
Minu armas isa, (waatab pilti) sina töötasid palehigis
ning olid siiski õnnelik, mina aga nõudsin lõbude
järele ja olen nüüd õnnetu. (Wäljamüügi kära waikib
aegapidi, Hindrik tahab wälja minna, jään tuleb aga Madis
temale vastu.)

Seitsmes etendus.

Madis: Aga Hindrik, miks ja ise jään puu-
dud, kus sinu warandus teise omaks läheb, kas sinul
fiis 'polnud võimalik omale ka midagi tagasi omandada?

Hindrik: Ei olnud! Üksnes need kaks pilti
on nüüd minu warandus, ja pääle nende veel minu
naene, minu tütar ja minu tütrepoeg.

Madis: Rahjatsen sind wäga, waene Hindrik.
Mis ja nüüd arwad ette võtta?

Hindrik: Müüd 'pole mul midagi enam ette-
võtta. Ma olen asjata elukas siin ilmas, eht wõ-
tan sandi-koti kaela.

Madis: Mitte nii, armas sõber. Üksigi elaw
hing ei ole siin ilmas asjata, waid igaühel on täht-
sus, ning oma woli oma naelaga kaelenda, mis te-
male on usutud, kuni püha saatust ta ise tema elu-
pule on aidanud. Mõtle oma naese, oma tütre ning
ijeneise pääle, ja käana ennast oma inimlikkude kohuste
täitmistele tagasi!

Hindrik: Mil wiisil peaks minul küll veel
võimalik olema oma kohuseid täita ning oma pere-
konda toita?

Madis: Paljugi võib võimalik olla, mis
meile sagebaste ilmuwõimatu näitab olevat. Sinul
'polegi mitte tarwis teiste eest töötada, waid igaüks
võib oma eest töötada. Ma rääkisin ju sinu tütre-
ga, kellel juur eluwoim ning, tööluft näib olema. Sina

ning sinu abikaas olete, Sumalale tänu, ju ometi tublid ning terwed inimesed, ja veel sinu tütre pojake — ta on kena ning tubli loomuga poiss, kellest tema ema ning wana-ema-isa wõiwad tröösti leida ning tuge oodata. Sinu tütremehest küll enam asja ei saa, ta olewat jarnane joodik, et aitamise tal enam ei maffa. Nüüd olewat tema oma wiimase koha ära kaotanud, et teda küll enam keegi ei wõta. Sarnane alkoholi ori on muudugi oma inimliku distarbe kaotanud, ning ta ei ole muud kui teistele inimestele risuks.

Alga kus sinu perekond on, ehk wõiksime mõnda nõuu pidada, endid tulewiku wastu walmistada!

Hindrik: Täna wäga kõige hää nõuu eest, aga minul ei näita ometi enam ühtegi lootust olewat. (Ta läheb afse poole ja hõitab oma abikaajat ja tütar, need tulewad.)

Saheksas etendus.

Ann, Miina ja tema poeg

(tulewad kõik wäga rusutud oleskus nähtawale. Sää! paneb wäike Hansuke omad käese kottu wanaisa poole ja palub:)

Hans: Pai wanaisa, ära ole nii kuri! (Tema ema hoiab teda kättpidi tagasi ja nutab)

Hindrik: Alga, armas lapsukene, mina ei ole ju sugugi kuri.

Hans: Alga minu ema nutab veel enam, kui siis, kui mu isa purjus oli ja teda tõreles.

Miina: Ole wait, mu laps!

Hindrik: Las' ta aga rääkida, tal on oma õigus rääkida. Ta, ilmsüüta lapsukene, ei näe kusgil muud kui õnnetu, mis meie süü läbi ka temale on osaks saanud.

Madis: Õnn ei ole jäädaw, ka õnnetus mitte. Üks siht on meil aga kindel, kuhu meie kõik jõuame ning kus õnnelik ning õnnetu, rikas ning waene, kõik ühesugused on. Kas meie tee õitswatest aasadest wõi pimedatest kuristikutest läbi käib, aga lootust ei tohi meie jalgi kaotada. Armas naaber (Hindriku poole), sinu elulugu ma küll tunnen, aga kas ja ei tahaks oma õndja isa elust mulle mõnda ütelda, kelle pilt sinule nüüd nii armsaks on läinud? Ta oli jõukas peremees, kas ta oma waranduse oma wanematest omale päris?

Hindrik: Ei pärimud. Minu wanaisa oli aumamees, ja minu isa olewat nooruses teise julane olnud, aga mitte kaua, sest siis olewat tal korda läinud jeda kohta rentida. Kui mina veel wäike olin, siis läks meil asi weidi waest wiisi, sest minu isa oli haiglane. Siis kinkis Sumal talle terwist, ja tal õnnistas kõik. Ta ostis selle koha päriks ja maffis aegapidi ka kõik wõlad ära.

Madis: Wäga huwitaw. Mii oftaline kui temu elu ka oli, aga tal õnnistas kõik. Wist oli ta töö armastaja?

Hindrik: Jah ta oli wäga töökas inimene.

Madis: Ta oli wahete wahel ka haiglane, ja siisgi õnnistatiwad tema tööd ning ettewõtted. Teie olete veel kõik terwed, tublid tööinimesed, kas Sumal saaks Teile siis oma õnnistust kuulama?

Miina: Oh kui häämelega ma töötaks, kui ma aga teaks, mis mul teha! (Ta tõmbab oma poja oma ligi.)

Ann: Ka mina armas laps töötaks sinuga. (Eigineb oma tütrele.)

Hindrik: Kõik on hilja, meie 'pole enam teise orjadeksgi kohased.

Madis: Pole mitte nii, armas naaber. Üksigi hää nõuu ning ettewõte 'pole kunagi hilja, nii kaua

kui meie siin ilmas elame. Teise teenistus 'pole küll mitte nii armas kui omale töötada, siiski leitakse ka häid inimesi kellega ühijuses võib töötada ning nõnda oma päevi rahus edasi elada. Teie ehk võiksite siia moonamehe majakesesse ulualust saada nii kaus, kui näha saame, kudas Sumal Teie elusaatust juhib.

Hindrik: Kas meid aga siia võetakse? Ma ei teagi, kes nüüd selle maja omanik on.

Madis: Rahju küll, et ja ise sellegi järele ei kuulanud. Sinu moonamees Jüri olewat nüüd selle koha omanik, ning Jaan olewat temale julaseks (Kõik ehmatavad ning imestavad selle üle.)

Hindrik: Siis 'pole meil siin küll ühtigi loota.

Ann: Siis peame igatahes kuhugi kaugemale siit kolima.

Miina: Meie ülekohut tasutakse kätte.

Madis: Jüri ning tema omad 'pole ju oneti mitte pahad inimesed.

Hindrik: Mitte sugugi, meie wahel on aga mõnikord midagi ette tulnud, mis nad meile algi ei saaks andeks andma. Kudas Jüri! pidi võimalik olema ühte kohta omandada, mis 4000 rub. väärt on!

Madis: Ometigi oli see võimalik, ning see on kõik auustasti sündinud. Jüri on tööarmastaja, nii ka tema naene ning tütar. Nad olewat ise elus kopsikaid kofku korjanud — nii, et neil ise hää summate oli kogutud ja puuduwa summa olewat nendele üks hää tuttaw andnud või lainanud. Ka on ta selle koha odavasti saanud, 3300 rubla eest, sest 'pole mitte enam pakutud.

Hindrik: Väga kahju, et siis nüüd minu võimaligi sellega 'pole mitte ära tasutud saanud.

Madis: Selle üle võib ennast rahustada, sest asja lõpus 'pole mitte fina süüdi. — Et nüüd mind nõuu ei näita olewat, siis ma palun Teid esiti minu juurde tulla niikaua, kui näha saame, kudas Sumal

Teid edasi aitab. Ruumi on minul küll, ja leiwa puudust, Sumalale tänu, ei saa meil ka olema. (Nad tänawad käeandmisega.)

Miina (oma pojale): Hansuke, täna seda hääd külaonu!

Hans: Külaonu, ja oled väga hää, ma tänan sind.

Esiride langeb.

Heljas waatus.

Esimene etendus.

Jüri ning Kadri.

Endises Hindriku majas, mis nüüd nende oma on.

Kadri: Küll ma igatsefin teise teenistusest lahti saada ning ise omas majakeses elada ning töötada, aga seda õnne ei oleks ma siiski ialgi loota tohtinud et meie säält moonamehe majakesest siia suurde talumajasse pidime pääsema ning seda omale omandama.

Jüri: Ka mina ei oleks seda waremalt sugugi uskuda võinud. Selle kõige eest, mis meil nüüd on, oleme Sumalale ning häadele inimestele tänu võlgu.

Kadri: Kas ja veel mälestad, kui meil üks väga rõõmus ning ilus pühapäev oli? See oli. Nüüd juba ligi aasta eest, kus meie sinu sünnipäewa pühitsetime. Ka täna on pühapäev, ja nüüd hülgab meie elupäike ometi veel ilusamini kui seekord. Kõige päält rõõmustan ma ennast meie Gewatsele pärast, kus ta nüüd ennast enam nii väga ei pruugi tööga waewata.

Jüri: Las' ta aga ikka tublisti tööd teha. Kes tööd armastab, seda armastab ka Sumal.

Kadri: Ja muidugi, et oma tüdrit tööst ära wõõrutada ning teda hellitada, seda ma ju ei mõtlegi, armas mees, waid ümberpöördukt peab ju lapsena inimesele tööd armaks teha püüdma. Meie Gewate

on selleks ka ju nii harjunud, et ta wiist ilma töö ning talitusteta eladagi ei oskaks, aga siin on temal ka muidu lahkem ning rõõmsam elu, kus ka tema waejefefele ta tulewik ju enam wõib wastu naeratada.

Jüri: See on tõsi, Jumala õnnistus käib töö kannul: „Tee tööd ning palu Jumalat“, ma lisksin häämeelega selle wanafõnale weel juurde „tee tööd ning laula“ sest laulu häälest liginewad kõigeparemini inimese igatsused Jumalale.

(Eestõas lauldaske.)

1. Oh wõtkem Jumalat Suust, südamest nüüd kiita,
Kes juuri asju teeb, Ja temale annu näita,
Kes emahust ju Weil teinud palju hääd,
Ja praegu hoidwad weel Weib tema armu käeb.
2. See armas Jumal nüüd ka wõtku muret kanda,
Weil rõõmsaid südameid Ja kallist rahu anda.
Ja pidagu meid ka Siin üles armjasti
Ja wõtku häda käest Weib päästa heldesti.

(Jüri ning Kadri on liigutatud. Kui laulmine lõheb, tulewad lauljad siise, Gewa eesotjas.)

Teine etendus.

(Keegi lauljatest ütleb: Meie kõik soowime Teie hääd õnne ning hääd terwist Teie uue koha pääl.)

Jüri ning Kadri: Meie täname Teid südamest.
(Siis räägivad nad lauljatega oma wahel mõne sõna, annawad täht ning lauljad lähewad ära.)

Kolmas etendus.

Gewa Jüri ning Kadri.

Kadri: Ma tänan sind, Gewake, su laul meeldib meile ikka, aga weel liigutawam on jarnast koorilaulu kuulda nagu täna. Jaan laulis ka ikka muidu, aga miks ta täna mitte ühes ei laulnud?

Gewa: Ei tea, emake, ma kutsusin teda küll, aga ta ei tulnud.

Kadri: Imelik, et ta wiimasel ajal nii tagasihoidlik on.

Jüri: Selleks ei saa mina temast ka õigest aru.

Gewa: Kuulge, kas Teie ei hakka ju kiriku minema?

Kadri: Sina ehk wõiksid täna kiriku minna, ja mina jään kodu.

Gewa: Ei, emake, mine aga sina kiriku, mina jään täna kodu talitama.

Kadri: Olgu siis nii. Lähme siis, Jüri, kiriku.
(Nad lähewad kõik ära teise tuppa.)

Neljäs etendus.

Gewa tuleb tagasi.

Gewa: Nüüd on wanemad kirikus. Nüüd olen ma üksi kodus. Oh, kuida ma rõõmustan, et ma täna üksi woin olla. (Jaan tuleb siise.)

Viies etendus.

Jaan: Gewake! Ah, kas sina siin oled?

Gewa: Sina kelm, ma tahtsin ju täna üksi olla!

Jaan: No, eks me mõlemad kelmid siin siis üksi ole, kus meid keegi ei waatle.

(Ja wõtab Gewa ümbert õrnasti kinni.)

Kas sinu wanemad meie armastusest ju ei ole märganud?

Gewa: Ei! Nendel ei ole sellest aimugi. Ema ütles enne sinust: „Imelik, et ta wiimasel ajal nii

tagasihoidlik on" Isa vastas: „Sellest ei saa mina ka aru.“ Nendele olawat räägitud, et sina kuskil mujal olawat kosjas käinud.

Jaan: Seda parem, las' nad aga seda uskuda! On ju sest küll, kui sina seda usud, et neil midagi meie ühenduse vastu ei saaks olema.

Gewa: Ei ialgi! Nad armastavad sind niijama, kui minagi sind armastan.

(Nad taolustavad. Siis tallutab Gewa Jaani ukse poole.)

Jaan: No, kas siin jälle üks läwe kõrwal on? Kas pean minema? Kas tahad jälle üksi olla?

Gewa. Ja muidugi, Jaanike, tahan üksi olla, tahan ka talitada ja kõik korraldada, kuni wanemad tagasi tulewad. Paremu ometi, kui mina sind ilusti wälja toimetan, kui et sina mind peaksid wälja wiiskama!

Eks ma näe sind ka wahete wahel läbi akna.

Jaan: No siis, Gewate, hääd hommikut! Aga ettevaatlik pead sa olema, et wanemad mitte ei märka, et meie üksteisele nii wäga tutwad oleme.

Gewa. Ja muidugi, ettevaatlikud peame olema, ja selleks oleme ka mõlemad kelmid küll. (Jaan läheb.)

Juues etendus.

Gewa üksi.

Gewa: Oh kui õnnelik ma olen! Aga kas jee on ka õige ning auus, mis ma oma noorusel tujusel ette olen wõtnud, ning et ma just nii oma wanematele rõõmu tahan teha? Oh, oleksin ma ometi ema käest nõuu küsinud! Nüüd ei ole aga mitte kohane aeg kahjatseada, waid nüüd on tarwis ära oodata, kudas asi läheb, ehk mis tulewik toob. (Ta talitab ja sähb kõik korda, toimetab asju wälja ning jälle sisse. Toob wetti, walab lillesid.) Nüüd on kõik korras. (Läheb siis wälja.)

Seitsmes etendus.

Jüri ning Kadri tulewad kirikusst kodu.

Kadri: Waata, kui ilusti on Gewa kõik korraldanud. Ta on ikka meie kallid tütrekene. (Ta hõikab: Gewa! Gewa tuleb sisse.)

Kahesjas etendus.

Kadri: Oh kahju, et sina ka täna kirikus ei olnud, sest õpetaja pidas täna wäga ilusa jutluse. Kas sinul 'polnud mitte igaw üksinda?

Gewa: Pole wiga! Kui igawaks läks, siis toitsin kuu, walasin lillesid ning tegin mõnda muud. Teha ning talitada on ju ikka midagi.

Kadri: Ja muidugi, sina leiad ju ikka midagi tegemist. Kas Jaan peaks kodu olema?

Gewa: Ei tea, ma ei ole teda enam ammu näinud.

Jüri: Kahju, et ta siin nii wäga weidi kordume on.

Gewa: Ta 'pole wist siin weel harjunud, ehk on tal wähest wanas kohas weel midagi toimetada.

Jüri: Ja muidugi, tütrekene, eks igaüks ise tea, mis tal teha on. (Madis astub sisse.)

Ühesjas etendus

Madis: Soowin Teile kõigile siin uue koha pääl kõigeparemat õnne ning Sumala õnnistust. (Kõik tänawad.) Armas Jüri, ma rõõmustan wäga, et sinu töö ning waew hääd wilja on kandnud, nii et sinul wõimalik oli seda kohta omandada. Sa wist ei saa pahaks panema, et ma sinu jutule tuln, sest ma soowiks

häämeelega sinule mõnda nõuu anda, ehk õigemini ütelda, sinule oma soovim avaldada.

Jüri: Väga häa, sest iga nõuu sinu poolt on minule rõõmustav. (Radri ütleb Gewale nagu oma oma wahel: Gewale läheme ära, sest meesterahwal on wist oma wahel midagi tõelsta. Nad lähewad ära.)

Kümnes etendus.

Madis ning Jüri.

Madis: Sina oled wististi juba omad asjad sisse seadnud ning endale omakohased teenrid leidnud?

Jüri: Ja, tänu Sumalale, olen selleks ju al-
guse teinud.

Madis: Kas sinul on ju üks moonamees?

Jüri: Seda küll weel ei ole, aga ma ei tea, kas seda tarwisgi on, sest Jaan arwas, et tarwilisel korral ka päiwilisi wõib saada ning esiti nii läbi aidata. Jaan aga ise teeb minule weidi pääwalu.

Madis: Miks siis nii, Jaan on ju tubli pois?

Jüri: Ja, seda ta on, ja ta on ka üks kallis inimene, aga tema sobiwat juba oma toskaasju.

Madis: No, mis siis, las' ta wõtta naene, siis on sinul ju moonamees käesgi.

Jüri: Jah, see wõiks muidu ehk häa ka olla, aga tal on siisgi oma paha külge. Waata, enam kui pool on selle talu jees Jaani raha, ja kui ta peaks, nagu ma olen kuulnud, selle rikka Mäematši tütre wõtma, siis ta wõiks ehk minu käest oma raha tagasi pärida. Et seda minul aga nii pea mitte wõimalik maksta ei ole, siis wõib ta selle maja - omanikuks saada, ja minu peremehe päewad oleksiwad siis ju loetud.

Madis: No, nii hull see asi ka ju wist ei ole. Jaan on häa inimene, ta saab wist wotama, kuni sinul wõimalik saab olema tema jagu wälja maksta.

Jüri: Üksford peab asi ometi selgima. Mina tahan temaga warsti selle üle rääkida. (Ta hõitab ütlekse Radrid. Radri astub sisse.)

Üksteistkümnes etendus.

Jüri: Kuule, Radri, kas sa ei ole Jaani kuskil näinud?

Radri: Jaan tuli just kodu, ja on praegu õues.

Jüri: Aha, siis on häa. (Ta hõitab atnast wälja: Jaan! ole häaks ja tule natuke sisse! (Jaan tuleb sisse.)

Kaksteistkümnes etendus.

Jüri: Kuule, Jaan, miks sa arwad, kas meil ei ole tarwis ühte moonameest wõtta? Meie häa naaber tahab meile selleks üht hääd inimest soowitada.

Jaan: Ma arwan küll, et seda meile tarwis on.

Jüri: Ja üht, asja ma tahtsin sinult weel järele pärida, kas on õige, et sina tahtwat juba naist wõtta?

Jaan: Jah, armas peremees, ma tahaks küll naist wõtta.

Jüri: Aga, Jaan, kas sellega siis rutt peaks olema, ja oled ju weel noor?

Jaan: Armas peremees, liig noor mina ju ka enam ei ole. Olen ma ju nüüd umbes selles wanaduses, kui sina olewat olnud, kui sa omale perenaese wõtsid. Ka mina ning minu pruut ei taha mitte wanaks saada ju enne, kui pulmad ei ole ära mitte peetud.

Jüri: Kes sinu pruut siis on, kui ma küsida tohiks?

Jaan: Armas peremees, voodake natukene, jeda võite pea teada saada. (Ta läheb wälja.)

Kolmasteiskümnes etendus.

Jüri: Ta läheb ära ja ei ütle ometigi, kes tema pruut on!

Kadri: (ohstab): Wist ikka see Mäematši tütar tema pruut on! (Jaan tuleb siia Gewa kätewal. Rõõmusine tiikumine.)

Neljasteiskümnes etendus.

Jaan ning Gewa ja endised.

Jaan: Siin, armsad wanemad, siin on minu mõrjsa, kui teil midagi selle wastu ei peaks olema.

Jüri: Sina kelm, sa ei tahtnud minule oma pruudi nimegi nimetada! Kui sa mitte Jaan ei olesks, olesks mul sinule üks õige wali trahw.

Gewa (Gma poole): Gma, anna andeks!

Kadri: Tütar, sa teed mind õnnelikuks.

Jüri: Meie saame ju mõlemad aru, et Teie saladustel selleks ju ühtigi paha, waid ainult hää tahtmine oli, sest Teie tahtsite selle saladusega meile rõõmu walmistada, ning see on teil nüüd ka täiesti korda läinud. Jumal õnnistagu teid, mu armsad lapsed! (Ta tõstab käed nende pää üle.)

Kadri: Sedasama soowin ka mina kõigest südamest.

Jaan ning Gewa: Meie täname, armsad wanemad. (Ja nad langewad üksteise kaela. Ka wanemad kaelsustawad üksteist.)

Madis: No, nüüd 'pole sinul, armas Jüri, enam karta, et Jaan oma jagu enne aega wälja nõuab.

Jüri: Ei, mitte, sest nüüd oleme ju ise kõige oma warandusega üksteise omad.

Madis: Kus õnn kõige kõrgemal tipul, sääl on ehk wist omakohane ka nende pääle mõelda, kes õnnetud on. Ka mina julgen nüüd paluda, kas sa ühte õnnetut perekonda oma moonamehe majakeses ehk wõiksid wastu wõtta?

Jüri: Ja muidugi, meile on ju moonameest tarwis. Kes see perekund siis on, keda sa selleks soowid?

Madis: Ma tahan neid Teile warsti tutvustada, sest nad on siin ligidal. (Ta läheb.)

Viiesteiskümnes etendus.

Jüri: Miks temal sellega siis nagu saladus näitab olema, et ta seda perekonda ei nimetanud?

Jaan: Eks me näha saa, ega Madis meile ju ometi midagi paha ei soowi! (Urje pihta koputatakse. Eisse astub Madis Hindrik ning Annega.)

Sausteiskümnes etendus.

Madis (astub Hindrik käe kõrwal Jüri ette): Siin on sinu moonamees.

Jüri: Aga Madis! Ara katju mitte minu wana peremeest nõnda alandada. Selleks ei tohi minul ju ometi mitte auu olla teda minu moonameheks nimetada.

Hindrik: Siin 'pole enam auust juttugi. Minu warandus, minu auu ning kõik on minul kadunud. Ma ei tohi mitte kiidelda ning lootä, et ma sinu teenistuses oma kohuseid weel täiesti wõiksin täita, aga

kui ja minule jelles, oma endises eluforteris, lahkesti ulualust wõiksin lubada, siis tahan töötada ning teha kõike, mis minu jõu on.

U n n : Ka mina tahan häämeelega töötada, kui Teie aga lubaksite ka minu tüdart oma juurde wõtta.

G e w a : Aga kus Miina on ?

U n n . Ta on siin ligidal. (Parajalt astub Miina oma pojaga sisse.)

Seitsmeteistkümmes etendus.

M i i n a (Ruttas Gewa juurde): Gewa! Kas ja wõib minule weel andeks anda ?

G e w a . Kõigest jüdamest. (Rad tundlewad ning taelustelewad, siis küsib Gewa Miinalt:) Kas see on sinu pojake ?

M i i n a : Jah, see on minu poeg. (Gewa jumleab Hansulest, ning Jaan wõtab ta oma julle.)

H i n d r i k : Müüd weel saan mina täiesti aru, et üksnes töös ning tegewuses inimene täiesti ning auu-
fasti õnne ning lõbu wõib maitsta. Minus on ju kõik hilja, ning ma lardan, et mina, ka kõigeparemas taht-
mises, enam oma eksitust ning wigasid hääks ei jaksja teha. Aga sellest mehekesest siin (tõmbab Hansu Jüri poole) wõiksid sina ehk weel midagi teha. Jüri, wõta ta oma elukooli ning arenda ning harjuta ta temas töwärmastust.

J ü r i (Jaani poole näidates): Sina, minu tule-
wane wäimees, ehk wõtab selle poisikese omale, kuni Jumal Teile ije ehk lapsi kingib. Siis aga jääb Han-
sule minu kasulapsiks. (Jaan tõstab Hansu oma kädel kõr-
gele, ja kõik hüüawad „b r a w o“. Jüri räägib edasi.)

Selle õnnelikku pühapäewa juhtumiste mälestuseks palusfin ma weel ühte minu südamelikku soowi täide
jaata. Üks rahwalaul, millel ilus wiis minule mu
nooruselt weel on mälestusse jäänud, kõlas väga ilusti,
kui ma teda nurmel wõi niidul kuulsin. Müüd ei

näi ta enam omakohane olewat, sest meie aeg on ta
kõrwale lükanud ning unustusse jättnud. Kui keegi
Teist seda laulu wiisi weel mälestab, siis ma palut-
sin teda ometi weel laulda, nii hästi pahasti kui see
ka läheb. Ta sõnakest ma mälestan weel mõnda, kui
ka sedagi puudulikult, ning need sõnad on minu mä-
lestuses umbes järgniised: (Ta ütleb ette.)

Laul segakoorile.

Moderato.

Rahwatwiis.

1. Mei-e a - lus-ta - me, we-led, se - da
2. Sun-rust, au-wu kan - nab ilm meil et - te

teed, nii et noo-res e - lus min-ua e - da
siin, ja - ge-das-ti an - nab huk-ta-mi-ne

fi. Mis me il - man saa - ne,
tud, Eht on pal - ju wa - ra,

tui et tän - na läe - me tae - wa poo - le
kes neid lo - eb ä - - ra, tuldjee on üks

tiin, faäl on oi - ge tiin.
muld, pä - rast pel - gab tuld.
Rahwa juust.

Raamatud

mis

Germann'i trökitaja raamatukauplusest

suurel hulgal ja ühikult saada on:

	Rep.
Babal merel langenud. Romaan. P. Toom.	15
Suu ja töö. Näitemäng 4 waatuses. A. Weizenberg.	20
Licht und Schatten. Betrachtungen von A. Weizenberg.	80
Maie ja Mihkli kosjad eht klaas weini. Näitemäng 3 waatuses. A. Weizenberg.	15
Minu postipoiss.	20
Mõrtsukatöö Boscombe orus.	20
J. Kalmusaar lauletused.	25
Laulu-silled. I. wihl. Nelsa häälega mt. S. Leppik.	25
Mitmesugused nued tantsu-tüübid ühe ja kahe wiinile. Hermann Schmalz.	20
Pettuse ohwrid. Kurbmäng neljas järgus. P. Jakobson.	30
Minna von Barnhelm. Wiie järguline lüsimäng. J. Orra.	30
Pärisorjade wabastaja William Wilberforce. Chr. Sööt Selles raam. weel: Abdul Kasim ja rand kast. Herm. Raib. Schwetlana. J. S. Wahrik. Kollane külaline, Aja teadusest; Surma ämblik. M. Pöbder. Napoleon.	30
Kaljukoopa kallawarandus. J. Parw. Siis weel: Mongoli uudisjutt, A. Tombach. Kuda talwissewad loomad. Surma aindus loomade juures. Päätegu kannab kahju. J. Parw. Kohwi-puu. Mõned pagana-aegsed hanakirjad. J. Sepp. Sada aastat tagasi. Päättükene Cesti rahwa pärisorjuse ajalooft. T. Kuusik. Mõnda taeuapoja riigist, ja mitmed ilusad lauletused.	20
Jalgimaad kisse-eide muinasjutud. Ansomardi.	25
Kindel eesmärk. Cesti jutt. Jakob Kõrw.	30
Udmäe kuningas eht kroonitud woorn. Näite-laul neljas järgus. B. Jakobson.	20
Agapäiwane palwe koda. Palweraamat, ühes juurte pühade laulude, palwete ja kõnedega.	25
Kõige täielikum Zenowewa elulugu.	20
Üns tohter. Opetused, tudas inimesed igasugu haigusi aurnutamistega, wee-wannitamistega, pääle walamistega, märja mähitudstega jne tui ta oma forjatud rehtudega arstida mõiwad. S. aneippi järele Dr. J. T.	80
Kiired I. Wihutene Cesti parema kirjanduse edendamiseks.	40

	Kop.
Uued Jõulu-jutud. J. Siemoh.	12
Uued meestekoorid. J. M. Sommer.	50
Pühha kiwi. Vene keelest. B. J. Marine	30
Kuninga Salomoni warakaewandused.	30
Pühade laulud. I. (Wähesel arwul) Miina Hermann.	25
II.	30
Miina Hermann'i Kontserti laulud. I. "	30
II. "	40
"Soomesugu" muinasajast. H. Prants.	20
Armastuse keeled.	20
Rahuline kirjatöö: Ühe wäikese talukoja ajalugu. "	30
Säwe raamat. 13 õpetlikku juttu.	30
Ara saada meid kinsatuse sisse. J. Barw.	20
Armastus politsei käsil. M. Pödder.	20
Imeised ja juhtumised. 7 õpetlikku juttu.	20
Kangelased ja kerglased. 8 ilusat juttu.	20
Kes tegi? Undisjutt.	20
Alkoholi õnnistus. Näitlus ühes jaos. M. J. Eifen.	10
Cesti rahwa mõistatused.	30
Jõulu raamat. J. J. Jõulu laulud ja jutused. "	12
Kalewi poeg ja karstus. "	06
Pühawõtte pühade raamat. "	05
Laulu ja mängu leht III.—XIII. Dr. R. A. Hermann. à	1.20
Laulu ja mängu lehti.—XIII. Dr. R. A. Hermann.	20.00
Cesti rahwa laulud. Segakooridele. Dr. R. A. H.	50
Laulu kaja. Soolo laulud, meeste ja segat. Dr. R. A. H.	15
Täieline Cesti-Wenekerle sõnaraam. Dr. R. A. H.	1.20
Vene keele õpirahmat. Iseäranis ise õppijatele Dr. H. 40 ja 20	
Sumeri-akkadlased. Dr. R. A. Hermann.	10
Rikka ja waese pulmad. Algupärasine jutt Cesti elust Dr. R. A. Hermann.	10
Loe! Õpetlikud lood ja jutud. Dr. R. A. Hermann.	30
Neljanda üleüldise ja teise tänu laulup. Igl. D. H.	50
ml. Dr. H.	50
Cestirahwa II. üleüldise laulupidu ml. (Wähesel arwul) Dr. R. A. Hermann.	80
Cestirahwa II. üleüldise laulupidu ml. koidetud Dr. R. A. Hermann.	1.00
Cesti keele grammatik. Dr. R. A. Hermann.	50
Rahwa raamat. J. Wolbe.	30
Ilma süüta. M. Baracki järele P. Grünfeldt.	05

	Kop.
Kodukannid II. Vipp	60
Kontserti laulud, waimul. ja ilm. Wanem. laulus.	65
Kooli laulmise raamat. J. Kappel	35
R. A. Hermann'i Rahuline Rahwa-falender	7
Laululaan igl. 3 annet.	20
Laule laulit. J. Kuhlbars	20
Leina-lilled. Jakob Liiv	05
Laulu ja mängu deht. Dr. R. A. Hermann. III.—XIII. à	1.20
I. ja II. aastakäiku wahetame uute wastu ümber, eht ostame ka puhta rahaga täie hinna eest.	
"Linda" aktiud. Eduard Wilde jutustus. 228 Igt.	30
Luteruse wäikene Katekismus.	6
Lutus jüda. Romaan. Saksa keele järele kirjutanud J. Bärn	20
Rahjakad laulud. Cesti meestekooridele. Kinkmann'i Rahjalaulude lisaga. J. M. Sommer	40
Laulu lilled. I. wihk. Nelja häälega laulud meeste-kooridele. H. Leppit	25
Mitmesugused uued laulu tüdid ühe ja teise wiilule. Hermann Schmalz	20
Maa ja mere pildid. I. à 40, II. ja III. à	50
Miina Hermann'i lauluk. Kontserti laulud I. II.	30
II.	40
Musiweri. "Alipõnew" romaani Inglise sõjawäe oludest. I. ja II. à 25, III.	35
Mesilane. Wälja andnud G. Daniel. Teist trükiti täiendanud H. Schützenberger.	30
Mainu. Jutt Cesti muinasajast. Rahwa jutude riis- mete waral kokkupalmunud A. Kibberg. Teine täiendatud trükit.	20
25 mitmes. nooti klaverile, teise ja nelja l. män- gida. Dr. R. A. Hermann.	20
Moodi ja kookutõla õpetus. Dr. R. A. Hermann	60
Peotäis tõtt. Hull tarku õpetuse sõnu. Anna Haawa. lühidõites.	50
1.00	
Palugem. "Sgapäewane palweraamat lühikeste" palwe- dega ja lauludega. M. J. Eifen.	20
Põllumehe käsitraamat. P. Otram	60
Põstumehe lõbulisa. 4 aastakäiku, poogitud	80
Pildid isamaa sünninud asjust. Dr. Hurt	60
Põlütõõ õpetus 1—6. Kipper	20
Pühade laulud I. segat. Miina Hermann.	25
II.	30
Pärnumaa esimene lauluk. I. A. Läte	40
Põllumehe laul, meeste ja igl.	12
Romaan kuninga tütrest. H. Prants	20